Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. birželio 25 d.*

„Bendra užsienio ir saugumo politika – Ribojamosios priemonės, taikomos atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje – Lėšų įšaldymas – Asmenų, subjektų ir įstaigų, kurių lėšos ir ekonominiai ištekliai įšaldyti, sąrašas – Ieškovo pavardės palikimas sąraše – Tarybos pareiga patikrinti, ar trečiosios valstybės institucijos sprendimas buvo priimtas paisant teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą“

Byloje T-295/19

Oleksandr Viktorovych Klymenko, gyvenantis Maskvoje (Rusija), atstovaujamas advokato M. Phelippeau,

ieškovas,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą A. Vitro ir P. Mahnič,

atsakovę,

dėl pagal SESV 263 straipsnį pateikto prašymo panaikinti 2019 m. kovo 4 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2019/354, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/119/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje (OL L 64, 2019, p. 7), ir 2019 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/352, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 208/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje (OL L 64, 2019, p. 1), tiek, kiek šiais aktais ieškovo pavardė palikta asmenų, subjektų ir įstaigų, kuriems taikomos šios ribojamosios priemonės, sąraše,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas D. Spielmann, teisėjai O. Spineanu-Matei ir R. Mastroianni (pranešėjas),

kancleris E. Coulon,

priima šį

* Proceso kalba: prancūzų.

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

1 Ši byla yra susijusi su ginču dėl ribojamųjų priemonių, kurios buvo nustatytos tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje po demonstracijų Nepriklausomybės aikštėje Kijeve (Ukraina) numalšinimo 2014 m. vasario mėn.

2 Ieškovas Oleksandr Viktorovych Klymenko ėjo Ukrainos pajamų ir mokesčių ministro pareigas.

3 2014 m. kovo 5 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė Sprendimą 2014/119/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje (OL L 66, 2014, p. 26). Tą pačią dieną Taryba priėmė Reglamentą (ES) Nr. 208/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje (OL L 66, 2014, p. 1).

4 Sprendimo 2014/119 1 ir 2 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(1) 2014 m. vasario 20 d. Taryba kuo griežčiausiai pasmerkė bet kokį smurto naudojimą Ukrainoje. Ji paragino nedelsiant nutraukti smurtą Ukrainoje ir visapusiškai gerbti žmogaus teises bei pagrindines laisves. Ji paragino Ukrainos Vyriausybę kuo labiau susilaikyti nuo veiksmų, o opozicijos lyderius – atsiriboti nuo tų asmenų, kurie griebiasi radikalių veiksmų, įskaitant smurtą;

(2) 2014 m. kovo 3 d. Taryba sutarė daugiausia dėmesio, nustatant ribojamąsias priemones, skirti asmenų, pripažintų atsakingais už Ukrainos valstybės lėšų pasisavinimą, ir asmenų, atsakingų už žmogaus teisių pažeidimus, turto įšaldymui ir susigrąžinimui, siekiant įtvirtinti ir remti teisinę valstybę ir pagarbą žmogaus teisėms Ukrainoje.“

5 Sprendimo 2014/119 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Įšaldomos visos priede išvardytiems asmenims, pripažintais atsakingais už Ukrainos valstybės lėšų pasisavinimą, asmenų, atsakingų už žmogaus teisių pažeidimus Ukrainoje, ir su jais susijusiems fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar įstaigoms priklausančios, jų nuosavybės teise turimos, valdomos arba kontroliuojamos lėšos ir ekonominiai ištekliai.

2. Lėšos ar ekonominiai ištekliai negali būti tiesiogiai ar netiesiogiai atiduoti naudotis priede išvardytiems fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar įstaigoms arba jų naudai.“

6 Šio lėšų įšaldymo tvarka nustatyta Sprendimo 2014/119 1 straipsnio 3–6 dalyse.

7 Pagal Sprendimą 2014/119 Reglamentu Nr. 208/2014 įpareigojama nustatyti nagrinėjamas ribojamąsias priemones ir apibrėžta jų taikymo tvarka, iš esmės analogiška minėtame sprendime įtvirtintai tvarkai.

8 Asmenų, kuriems taikomi Sprendimas 2014/119 ir Reglamentas Nr. 208/2014, pavardės nurodytos minėto sprendimo priede ir šio reglamento I priede esančiame sąraše (toliau – sąrašas), nurodant, be kita ko, jų įtraukimo motyvus. Iš pradžių ieškovo pavardės sąraše nebuvo.

9 Sprendimas 2014/119 ir Reglamentas Nr. 208/2014 buvo iš dalies pakeisti 2014 m. balandžio 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2014/216/BUSP, kuriuo įgyvendinamas Sprendimas 2014/119 (OL L 111, 2014, p. 91), ir 2014 m. balandžio 14 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 381/2014, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 208/2014 (OL L 111, 2014, p. 33) (toliau kartu – 2014 m. balandžio mėn. aktai).

10 2014 m. balandžio mėn. aktais ieškovo pavardė buvo įtraukta į sąrašą kartu su identifikuojamąja informacija „buvęs pajamų ir mokesčių ministras“ ir šiais motyvais:

„Asmuo, kurio atžvilgiu Ukrainoje atliekamas tyrimas dėl dalyvavimo nusikaltimuose, susijusiuose su Ukrainos valstybės lėšų pasisavinimu ir neteisėtu jų pervedimu už Ukrainos ribų.“

11 2014 m. birželio 30 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo ieškovo ieškinį (įregistruotas numeriu T-494/14) dėl 2014 m. balandžio mėn. aktų panaikinimo tiek, kiek jie su juo susiję.

12 2015 m. sausio 29 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2015/143, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/119 (OL L 24, 2015, p. 16), ir Reglamentą (ES) 2015/138, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 208/2014 (OL L 24, 2015, p. 1).

13 Sprendime 2015/143 nuo 2015 m. sausio 31 d. buvo patikslinti asmenų, kuriems taikomas lėšų įšaldymas, įtraukimo į sąrašą kriterijai. Konkrečiai kalbant, Sprendimo 2014/119 1 straipsnio 1 dalis buvo pakeista šiuo tekstu:

„1. Įšaldomos visos priede išvardytiems asmenims, pripažintiems atsakingais už Ukrainos valstybės lėšų pasisavinimą, asmenims, atsakingiems už žmogaus teisių pažeidimus Ukrainoje, ir su jais susijusiems fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar įstaigoms priklausančios, jų nuosavybės teise turimos, valdomos arba kontroliuojamos lėšos ir ekonominiai ištekliai.

Šio sprendimo tikslais, asmenys, pripažinti atsakingais už Ukrainos valstybės lėšų pasisavinimą – tai, be kita ko, asmenys, kurių atžvilgiu Ukrainos valdžios institucijos atlieka tyrimą:

a) dėl Ukrainos viešųjų lėšų ar turto pasisavinimo arba dėl bendrininkavimo atliekant tokius veiksmus; arba

b) dėl valstybės pareigūno piktnaudžiavimo tarnyba siekiant gauti nepagrįstos naudos sau arba siekiant suteikti nepagrįstos naudos trečiajam asmeniui, taip padarant žalą Ukrainos viešosioms lėšoms ar turtui, arba dėl bendrininkavimo atliekant tokius veiksmus.“

14 Reglamentu 2015/138 buvo iš dalies pakeistas Reglamentas Nr. 208/2014, atsižvelgiant į Sprendimą 2015/143.

15 2015 m. kovo 5 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2015/364, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/119 (OL L 62, 2015, p. 25), ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/357, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 208/2014 (OL L 62, 2015, p. 1) (toliau kartu – 2015 m. kovo mėn. aktai). Sprendimu 2015/364, pirma, buvo pakeistas Sprendimo 2014/119 5 straipsnis, pratęsiant ribojamųjų priemonių taikymą ieškovui iki 2016 m. kovo 6 d., ir, antra, buvo iš dalies pakeistas to sprendimo priedas. Įgyvendinimo reglamentu 2015/357 buvo atitinkamai iš dalies pakeistas Reglamento Nr. 208/2014 I priedas.

16 2015 m. kovo mėn. aktais ieškovo pavardė palikta sąraše kartu su identifikuojamąja informacija „buvęs pajamų ir mokesčių ministras“ ir nurodyti nauji motyvai:

„Asmuo, kurio atžvilgiu Ukrainos valdžios institucijos vykdo baudžiamąjį procesą dėl viešųjų lėšų ar turto pasisavinimo ir dėl valstybės pareigūno piktnaudžiavimo tarnyba siekiant gauti nepagrįstos naudos sau arba siekiant suteikti nepagrįstos naudos trečiajam asmeniui, taip padarant žalą Ukrainos viešosioms lėšoms ar turtui.“

17 2015 m. gegužės 15 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo ieškovo ieškinį (įregistruotas numeriu T-245/15) dėl 2015 m. kovo mėn. aktų panaikinimo tiek, kiek jie su juo susiję.

18 2016 m. kovo 4 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2016/318, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/119 (OL L 60, 2016, p. 76), ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/311, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 208/2014 (OL L 60, 2016, p. 1) (toliau kartu – 2016 m. kovo mėn. aktai).

19 2016 m. kovo mėn. aktais ribojamųjų priemonių taikymas buvo pratęstas, kiek tai susiję su ieškovu, iki 2017 m. kovo 6 d., o jo įtraukimo į sąrašą motyvai nebuvo pakeisti ir išliko tokie patys kaip 2015 m. kovo mėn. aktuose.

20 2016 m. balandžio 28 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu ieškovas, remdamasis Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsniu, patikslino ieškinį byloje T-245/15, prašydamas, kad būtų panaikinti ir 2016 m. kovo mėn. aktai, kiek jie su juo susiję.

21 2016 m. birželio 10 d. Nutartimi *Klymenko / Taryba* (T-494/14, EU:T:2016:360), priimta remiantis Procedūros reglamento 132 straipsniu, Bendrasis Teismas patenkino šio sprendimo 11 punkte nurodytą ieškinį ir pripažino jį akivaizdžiai pagrįstu, todėl panaikino 2014 m. balandžio mėn. aktus tiek, kiek jie susiję su ieškovu.

22 2017 m. kovo 3 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2017/381, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/119 (OL L 58, 2017, p. 34), ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2017/374, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 208/2014 (OL L 58, 2017, p. 1) (toliau kartu – 2017 m. kovo mėn. aktai).

23 2017 m. kovo mėn. aktais ribojamųjų priemonių taikymas buvo pratęstas iki 2018 m. kovo 6 d., o ieškovo įtraukimo į sąrašą motyvai, palyginti su 2015 m. kovo mėn. aktais, nebuvo pakeisti.

24 2017 m. kovo 27 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu ieškovas dar kartą patikslino ieškinį byloje T-245/15, prašydamas, kad būtų panaikinti ir 2017 m. kovo mėn. aktai, kiek jie su juo susiję.

25 2017 m. lapkričio 8 d. Sprendimu *Klymenko / Taryba* (T-245/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2017:792) Bendrasis Teismas atmetė visus šio sprendimo 17, 20 ir 24 punktuose nurodytus ieškovo prašymus.

26 2018 m. sausio 5 d. ieškovas Teisingumo Teismui pateikė apeliacinį skundą (įregistruotas numeriu C-11/18 P) dėl 2017 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba* (T-245/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2017:792).

27 2018 m. kovo 5 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2018/333, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/119 (OL L 63, 2018, p. 48), ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/326, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 208/2014 (OL L 63, 2018, p. 5) (toliau kartu – 2018 m. kovo mėn. aktai).

28 2018 m. kovo mėn. aktais aptariamų ribojamųjų priemonių taikymas buvo pratęstas iki 2019 m. kovo 6 d., o ieškovo įtraukimo į sąrašą motyvai, palyginti su 2015 m. kovo mėn. aktais, nebuvo pakeisti.

29 2018 m. balandžio 30 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo ieškovo ieškinį (įregistruotas numeriu T-274/18) dėl 2018 m. kovo mėn. aktų panaikinimo tiek, kiek jie su juo susiję.

30 Nuo 2018 m. gruodžio mėn. iki 2019 m. vasario mėn. Taryba ir ieškovas pasikeitė keliais raštais dėl galimo aptariamų ribojamųjų priemonių pratęsimo ieškovui. Konkrečiai kalbant, Taryba perdavė kelis ieškovui skirtus Ukrainos generalinės prokuratūros (toliau – GP) raštus dėl jam iškeltų baudžiamųjų bylų; šiais raštais Taryba rėmėsi, ketindama pratęsti priemonių taikymą.

31 2019 m. kovo 4 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2019/354, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/119 (OL L 64, 2019, p. 7), ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/352, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 208/2014 (OL L 64, 2019, p. 1) (toliau kartu – ginčijami aktai).

32 Ginčijamais aktais aptariamų ribojamųjų priemonių taikymas buvo pratęstas iki 2020 m. kovo 6 d., o ieškovo pavardė palikta sąraše, nurodant tokius pačius motyvus kaip šio sprendimo 16 punkte ir pateikiant tokią pastabą:

„Iš Tarybos turimos informacijos galima spręsti, kad baudžiamajame procese, kuriuo rėmėsi Taryba, buvo užtikrinta O. Klymenko teisė į gynybą ir teisė į veiksmingą teisminę apsaugą. Tai įrodo visų pirma 2018 m. spalio 5 d. tyrimą atliekančio teisėjo sprendimas, kuriuo suteikiamas leidimas vykdyti specialų tyrimą *in absentia*.“

33 2019 m. kovo 5 d. laiške Taryba ieškovui pranešė, kad jam taikomos ribojamosios priemonės paliekamos galioti. Ji atsakė į ieškovo pastabas, pateiktas 2018 m. gruodžio 19 d., 2019 m. sausio 21 d. ir vasario 4 d. korespondencijoje, ir persiuntė jam ginčijamus aktus. Be to, ji nurodė ieškovui terminą pastaboms pateikti prieš priimant sprendimą dėl galimo jo pavardės palikimo sąraše.

Faktinės aplinkybės, susiklosčiusios po šio ieškinio pareiškimo

34 2019 m. liepos 11 d. Sprendimu *Klymenko / Taryba* (T-274/18, EU:T:2019:509) Bendrasis Teismas panaikino 2018 m. kovo mėn. aktus, kiek jie susiję su ieškovu.

35 2019 m. rugsėjo 26 d. Sprendime *Klymenko / Taryba* (C-11/18 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2019:786) Teisingumo Teismas panaikino 2017 m. lapkričio 8 d. Sprendimą *Klymenko / Taryba* (T-245/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2017:792) (žr. šio sprendimo 25 punktą), taip pat 2015 m. kovo mėn., 2016 kovo mėn. ir 2017 m. kovo mėn. aktus., kiek jie susiję su ieškovu.

Procesas ir šalių reikalavimai

36 2019 m. gegužės 3 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo ieškovo ieškinį.

37 2019 m. liepos 29 d. Taryba pateikė atsiliepimą į ieškinį.

38 2019 m. rugsėjo 20 d. rašytinė proceso dalis buvo užbaigta, nes per nustatytą terminą ieškovas nepateikė dubliko.

39 Pakeitus Bendrojo Teismo kolegijų sudėtį, taikant Procedūros reglamento 27 straipsnio 5 dalį byla paskirta penktajai kolegijai, į kurią buvo paskirtas naujas teisėjas pranešėjas.

40 2019 m. lapkričio 20 d. Bendrasis Teismas, taikydamas Procedūros reglamento 89 straipsnyje numatytas proceso organizavimo priemones, paprašė šalių pateikti pastabas dėl 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba* (T-274/18, EU:T:2019:509) ir 2019 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba* (C-11/18 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2019:786) padarinių šiai bylai. Šalys šią priemonę įvykdė per nustatytą terminą.

41 Pagal Procedūros reglamento 106 straipsnio 3 dalį, bylos šalims nepateikus prašymo surengti teismo posėdį per tris savaites po to, kai buvo pranešta apie rašytinės proceso dalies pabaigą, Bendrasis Teismas gali nuspręsti priimti sprendimą dėl ieškinio, nerengdamas žodinės proceso dalies. Nagrinėjamu atveju nepateikus tokio prašymo, Bendrasis Teismas, konstatavęs, kad bylos medžiagoje yra pakankamai informacijos, nusprendė priimti sprendimą, nerengdamas žodinės proceso dalies.

42 Iš esmės ieškovas Bendrojo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamus aktus, kiek jie su juo susiję,

– priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

43 Taryba Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas,

– subsidiariai, jei ginčijami aktai būtų panaikinti, kiek jie susiję su ieškovu, įpareigoti palikti galioti Sprendimo 2019/354 padarinius, kol įsigalios Įgyvendinimo reglamento 2019/352 dalinis panaikinimas.

Dėl teisės

44 Grįsdamas ieškinį ieškovas nurodo penkis pagrindus, grindžiamus, pirma, pareigos motyvuoti pažeidimu, antra, teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu, trečia, teisinio pagrindo nebuvimu, ketvirta, vertinimo klaida ir, penkta, teisės į nuosavybę pažeidimu.

45 Visų pirma reikia kartu išnagrinėti antrąjį ir ketvirtąjį ieškinio pagrindus, kiek jais, be kita ko, Tarybai priekaištaujama dėl to, kad ji nepatikrino, ar Ukrainos valdžios institucijos paisė ieškovo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą, todėl priimant ginčijamus aktus buvo padaryta vertinimo klaida.

46 Pateikdamas šiuos pagrindus ieškovas, remdamasis 2018 m. gruodžio 19 d. Sprendimu *Azarov / Taryba* (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), be kita ko, teigia, kad Taryba nepatikrino, ar GP sprendimas, kuriuo ji rėmėsi, palikdama galioti jam nustatytas ribojamąsias priemones, buvo priimtas paisant jo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą.

47 Šiuo klausimu ieškovas priekaištauja Tarybai dėl to, kad nepakankamai patikrino ir savavališkai atmetė jo pateiktas pastabas dėl įvairių GP perduotų dokumentų.

48 Konkrečiai kalbant, ieškovas teigia, kad, priešingai, nei tvirtina Taryba, 2018 m. spalio 5 d. Kijevo Pečersko apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimas (toliau – 2018 m. spalio 5 d. ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimas), kuriuo suteikiamas leidimas vykdyti dėl jo specialų tyrimą *in absentia*, nebuvo priimtas paisant teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą, kurios įtvirtintos, be kita ko, 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos [Europos] žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 ir 13 straipsniuose (toliau – EŽTK) ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnyje. Iš tiesų, pirma, to sprendimo buvo neįmanoma apskųsti ir, antra, jis buvo priimtas pažeidžiant Ukrainos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – Baudžiamojo proceso kodeksas) reikalavimus. Ieškovas pažymi, kad jis apie tai pranešė Tarybai, tačiau ji šio klausimo išsamiau nenagrinėjo.

49 Be to, ieškovas mano, kad persekiojimo trukmė Ukrainoje nėra protinga, kaip tai suprantama pagal EŽTK 6 straipsnio 1 dalį, ir kad net priėmus 2018 m. spalio 5 d. ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimą akivaizdu, jog vienintelis Ukrainos valdžios institucijų siekiamas tikslas – pateisinti tolesnį aptariamų ribojamųjų priemonių taikymą.

50 Iš tiesų už ikiteisminį tyrimą atsakingos valdžios institucijos, nuo pat jo pradžios neturėdamos įrodymų, tik vilkino jį ir nepriėmė jokio sprendimo perduoti bylą teismui arba nutraukti ją, taip pažeisdamos Baudžiamojo proceso kodeksą.

51 Taryba, be kita ko, nurodo, kad, kaip matyti iš jos 2019 m. kovo 5 d. rašto, atsižvelgė į ieškovo pastabas, patikrino jų pagrįstumą ir, remdamasi GP surinkta informacija, nusprendė, kad yra pakankamai motyvų palikti ieškovo pavardę sąraše. Savo susirašinėjime su ieškovu Taryba teigia, kad patikrino jo pateiktus argumentus, kai pateikė GP konkrečius klausimus ir gavo jos paaiškinimus. Be to, ieškovas pasinaudojo savo teise jam iškeltose bylose būti atstovaujamam advokato Ukrainoje ir taip veiksmingai pasinaudojo teisėmis, kad tam tikrais atvejais jo ieškiniai buvo patenkinti.

52 Vis dėlto iš ieškovo susirašinėjimo su Taryba nematyti, kad jis būtų pasinaudojęs Baudžiamojo proceso kodekse numatytomis galimybėmis teikti prieštaravimus ar skundus dėl tam tikrų procesinių veiksmų, kaip antai tyrimo sustabdymo ar šių veiksmų neužbaigimo per numatytą terminą.

53 Taryba taip pat primena, kad dėl ieškovo buvo priimta įvairių teismo sprendimų. Pavyzdžiui, Kijevo Pečersko apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjo leidimas sulaikyti jį siekiant atvesdinti į teismą, 2017 m. kovo 1 d. leidimas atlikti tyrimą byloje Nr. 42017000000000113 (toliau – byla Nr. 113) ir sprendimas leisti vykdyti specialų tyrimą *in absentia* byloje Nr. 42014000000000521 (toliau – byla Nr. 521). Be to, iš kitų įrodymų, kaip antai 2017 m. balandžio 21 d. pranešimo ieškovo advokatams apie ikiteisminio tyrimo pabaigą, suteikiančio jiems galimybę susipažinti su bylos medžiaga, matyti, kad ieškovui iškeltose bylose buvo užtikrintos jo teisės į gynybą ir į veiksmingą teisminę gynybą.

54 Taigi ieškovo advokatai buvo tinkamai informuoti apie vykstančius procesus, tačiau siekdami atkreipti dėmesį į proceso trūkumus ir išvengti ieškovo pasirodymo teismuose rėmėsi tuo, kad jis nėra Ukrainoje.

55 Galiausiai Taryba mano, kad turėjo galimybę patikrinti, ar kai kurie vykstant baudžiamajam procesui priimti sprendimai buvo priimti paisant ieškovo teisės į gynybą ir veiksmingą teisminę gynybą.

56 Dėl ieškovo argumentų, susijusių su pernelyg ilga tyrimų trukme ir kaltinimų jam nepateikimu, Taryba pažymi, kad buvo paprašiusi Ukrainos valdžios institucijų pateikti paaiškinimų šiuo klausimu ir juos gavo, o tyrimo veiksmai byloje Nr. 113 ir byloje Nr. 521 buvo užbaigti atitinkamai 2017 m. ir 2018 m. spalio mėn., ir tai liudija apie pokyčius byloje.

57 Be to, Taryba nurodo, kad, priešingai, nei tvirtina ieškovas, rėmėsi pakankamai svariais faktais, nes pateikė įrodymų, patvirtinančių, pirma, kad ieškovui iškelta baudžiamoji byla dėl Ukrainos viešųjų lėšų pasisavinimo ir, antra, kad buvo paisoma teisės į gynybą ir teisės į teisingą bylos nagrinėjimą.

58 Galiausiai atsakydama į šio sprendimo 40 punkte nurodytą klausimą Taryba teigia, kad iš susirašinėjimo su ieškovu matyti, jog ji kartu su GP patikrino ieškovo raštuose išdėstytus argumentus, kai pateikė konkrečius klausimus ir gavo jos paaiškinimus.

59 Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad vykdydami ribojamųjų priemonių kontrolę Europos Sąjungos teismai privalo užtikrinti iš principo visišką visų Sąjungos teisės aktų teisėtumo, atsižvelgiant į pagrindines teises, kurios yra sudedamoji Sąjungos teisės sistemos dalis ir prie kurių priskiriamos, be kita ko, Chartijos 47 ir 48 straipsniuose įtvirtintos teisė į gynybą ir teisė į veiksmingą teisminę gynybą, kontrolę (žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 40 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; šiuo klausimu taip pat žr. 2019 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, C-11/18 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2019:786, 21 ir 22 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

60 Chartijos 47 straipsnyje garantuojama veiksminga teisminė kontrolė reikalauja, kad atlikdamas motyvų, kuriais pagrįstas sprendimas įtraukti asmens pavardę į asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašą, teisėtumo kontrolę Sąjungos teismas įsitikintų, kad šis sprendimas, kuris konkrečiai susijęs su šiuo asmeniu, būtų pagrįstas pakankamai svariais faktais. Tai reiškia, kad turi būti tikrinami dėstant motyvus, kuriais pagrįstas šis sprendimas, nurodyti faktai, todėl teisminė kontrolė yra ne apribota nurodytų motyvų abstrakčios tikimybės vertinimu, bet susijusi su klausimu, ar šie motyvai arba bent vienas jų, vertinamas kaip pakankamas pats savaime patvirtinti minėtus aktus, yra pagrįsti (žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 41 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

61 Ribojamųjų priemonių, kaip antai numatytų iš dalies pakeistuose Sprendime 2014/119 ir Reglamente Nr. 208/2014, nustatymas ir tolesnis jų taikymas asmeniui, kuris pripažintas atsakingu už trečiosios valstybės lėšų pasisavinimą, iš esmės grindžiamas tos valstybės šioje srityje kompetentingos institucijos sprendimu pradėti ir atlikti ikiteisminį tyrimą prieš šį asmenį dėl nusikaltimo, kvalifikuotino kaip valstybės lėšų pasisavinimas (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 42 punktą).

62 Be to, nors pagal šio sprendimo 13 punkte primintą įtraukimo į sąrašą kriterijų Taryba gali pagrįsti ribojamąsias priemones trečiosios valstybės sprendimu, Tarybai nustatyta pareiga paisyti teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą reiškia pareigą įsitikinti, ar šį sprendimą priėmusios trečiosios valstybės institucijos paisė minėtų teisių (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 43 punktą).

63 Reikalavimu, kad Taryba patikrintų, ar trečiųjų valstybių sprendimai, kuriais ji ketina remtis, buvo priimti paisant šių teisių, siekiama užtikrinti, kad lėšų įšaldymo priemonių nustatymas ar tolesnis jų taikymas būtų pagrįstas tik pakankamai svariais faktais ir kad taip būtų apsaugoti atitinkami asmenys ar subjektai. Taigi Taryba gali konstatuoti, kad tokių priemonių nustatymas ar tolesnis jų taikymas pagrįstas pakankamai svariais faktais, tik kai pati patikrina, ar priimant atitinkamos trečiosios valstybės sprendimą, kuriuo ji ketina remtis, buvo paisoma teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

64 Be to, nors iš tiesų aplinkybė, kad trečioji valstybė yra viena iš valstybių, prisijungusių prie EŽTK, reiškia, jog Europos Žmogaus Teisių Teismas (toliau – EŽTT) atlieka pagal EŽTK garantuojamų pagrindinių teisių, kurios, vadovaujantis ESS 6 straipsnio 3 dalimi, priklauso bendriesiems Sąjungos teisės principams, kontrolę, dėl tokios aplinkybės šio sprendimo 63 punkte primintas reikalavimas patikrinti netampa perteklinis (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 45 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

65 Teisingumo Teismo nuomone, Taryba motyvų, susijusių su ribojamųjų priemonių nustatymu ar tolesniu jų taikymu asmeniui arba subjektui, pareiškime privalo glaustai nurodyti priežastis, dėl kurių mano, kad trečiosios valstybės sprendimas, kuriuo ji ketina remtis, buvo priimtas paisant teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą. Taigi, kad įvykdytų pareigą motyvuoti, Taryba sprendime, kuriuo nustatomos ribojamosios priemonės, turi parodyti, kad patikrino, ar trečiosios valstybės sprendimas, kuriuo ji grindžia šias priemones, buvo priimtas paisant šių teisių (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 46 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

66 Galiausiai, jeigu nustatydama arba palikdama galioti tokias ribojamąsias priemones, kaip nagrinėjamos šioje byloje, Taryba remiasi trečiosios valstybės sprendimu pradėti ir atlikti ikiteisminį tyrimą dėl atitinkamam asmeniui inkriminuojamo valstybės lėšų ar turto pasisavinimo, ji turi, pirma, įsitikinti, ar priimdamos tą sprendimą šios trečiosios valstybės institucijos paisė asmens, dėl kurio vykdomas nagrinėjamas baudžiamasis procesas, teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą, ir, antra,

sprendime, kuriame nustatomos ribojamosios priemonės, nurodyti priežastis, dėl kurių mano, kad tas trečiosios valstybės sprendimas buvo priimtas paisant šių teisių (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 47 punktą).

67 Atsižvelgiant būtent į šiuos jurisprudencijoje įtvirtintus principus reikia nagrinėti, ar Taryba paisė šių pareigų.

68 Pirmiausia reikia pažymėti, kad nors ginčijamuose aktuose Taryba iš tikrųjų nurodė (žr. šio sprendimo 32 punktą) priežastis, dėl kurių manė, kad Ukrainos valdžios institucijų sprendimas pradėti ir vykdyti dėl ieškovo baudžiamąjį procesą dėl viešųjų lėšų ar turto pasisavinimo buvo priimtas paisant teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą, vis dėlto reikia patikrinti, ar Taryba teisingai manė, kad per procesus, kuriais pagrįsti ginčijami aktai, minėtos institucijos paisė šių ieškovo teisių.

69 Iš tiesų motyvavimo pagrįstumo nagrinėjimas, kuris yra susijęs su ginčijamų aktų teisėtumu iš esmės ir reiškia, kad nagrinėjamu atveju reikia patikrinti, ar Tarybos nurodytos aplinkybės yra nustatytos ir ar jos įrodo, kad ji patikrino, kaip Ukrainos valdžios institucijos paisė šių teisių, turi būti atskirtas nuo motyvavimo, kaip esminio procedūrinio reikalavimo, klausimo (šiuo klausimu žr. 2012 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Taryba / Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 60 ir 61 punktus) ir yra tik Tarybos pareigos iš anksto įsitikinti, kad minėtų teisių paisoma, pasekmė.

70 Ieškovui taikomos naujos ribojamosios priemonės, nustatytos ginčijamais aktais remiantis įtraukimo į sąrašą kriterijumi, įtvirtintu Sprendimo 2014/119 1 straipsnio 1 dalyje, patikslintu Sprendime 2015/143, ir Reglamento Nr. 208/2014 3 straipsnyje, patikslintu Reglamente 2015/138 (žr. šio sprendimo 13 ir 14 punktus). Pagal šį kriterijų numatyta įšaldyti asmenų, pripažintų atsakingais už viešųjų lėšų pasisavinimą, įskaitant asmenis, dėl kurių Ukrainos institucijos atlieka tyrimus, lėšas.

71 Reikia konstatuoti, kad priimdama sprendimą dėl ieškovo pavardės palikimo sąraše Taryba rėmėsi aplinkybe, kad prieš jį „Ukrainos valdžios institucijos vykdo baudžiamąjį procesą dėl viešųjų lėšų ar turto pasisavinimo“, ir šią aplinkybę patvirtina GP raštai, kurių kopijas ieškovas gavo (žr. šio sprendimo 30 punktą).

72 Taigi tolesnis ieškovui nustatytų ribojamųjų priemonių taikymas, kaip ir bylose, kuriose priimtas 2019 m. rugsėjo 26 d. Sprendimas *Klymenko / Taryba* (C-11/18 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2019:786) ir 2019 m. liepos 11 d. Sprendimas *Klymenko / Taryba* (T-274/18, EU:T:2019:509), buvo grindžiamas Ukrainos valdžios institucijų sprendimu pradėti ir atlikti ikiteisminį tyrimą dėl Ukrainos viešųjų lėšų pasisavinimo.

73 Taip pat reikia pažymėti, kad ginčijamais aktais iš dalies pakeisdama Sprendimo 2014/119 priedą ir Reglamento Nr. 208/2014 I priedą Taryba pridėjo naują skirsnį, skirtą tik teisei į gynybą ir teisei į veiksmingą teisminę gynybą; šį skirsnį sudaro dvi dalys.

74 Pirmoje dalyje tiesiog bendrai užsiminta apie teisę į gynybą ir teisę į veiksmingą teisminę gynybą pagal Baudžiamojo proceso kodeksą. Konkrečiai kalbant, pirmiausia nurodytos įvairios procesinės teisės, kuriomis pagal Baudžiamojo proceso kodekso 42 straipsnį vykstant baudžiamajam procesui naudojasi kiekvienas įtariamas ar kaltinamas asmuo. Tada, viena vertus, nurodyta, kad pagal to paties kodekso 306 straipsnį bet kurį skundą dėl tyrėjo ar prokuroro sprendimų, veiksmų ar neveikimo ikiteisminio tyrimo teisėjas arba vietos teismas turi nagrinėti dalyvaujant skundą pateikusiam asmeniui, jo advokatui ar teisėtam atstovui. Kita vertus, be kita ko, pažymėtina, kad minėto kodekso 309 straipsnyje nurodyta, kokius ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimus galima skųsti. Galiausiai patikslinta, kad tam tikri tyrimo veiksmai, kaip antai turto areštas ir sulaikymo priemonės, gali būti atliekami tik gavus ikiteisminio tyrimo teisėjo ar teismo sprendimą.

75 Antra skirsnio dalis skirta teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą taikymui kiekvienam į sąrašą įtrauktam asmeniui. Konkrečiai dėl ieškovo nurodyta, kad iš Tarybos turimos informacijos galima spręsti, kad vykstant baudžiamajam procesui, kuriuo rėmėsi Taryba, buvo užtikrinta jo teisė į gynybą ir teisė į veiksmingą teisminę gynybą; tai matyti, be kita ko, iš 2018 m. spalio 5 d. ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimo (žr. šio sprendimo 32 punktą).

76 Taip pat reikia pažymėti, kad 2019 m. kovo 5 d. rašte (žr. šio sprendimo 33 punktą) Taryba, pirma, tik nurodė, kad GP raštuose teigiama, jog ieškovas toliau persekiojamas bylose Nr. 113 ir 521 dėl viešųjų lėšų ar turto pasisavinimo, o antra, kiek tai susiję su ieškovo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą paisymu, aiškiai padarė nuorodą tik į bylą Nr. 521, pažymėdama, kad iš 2018 m. spalio 5 d. ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimo matyti, jog minėtų teisių buvo paisoma. Tokių teisių paisymas išplaukia iš aplinkybės, kad minėtas sprendimas buvo priimtas po viešojo posėdžio, kuriame dalyvavo gynybos atstovas. Be to, tame sprendime buvo konstatuota, kad minėtame baudžiamajame procese ieškovas yra įtariamasis, kad jo pavardė įtraukta į „ieškomų asmenų sąrašą“, kad kaltintojai įrodė pagrįstų įtarimų buvimą ir kad buvo priežasčių manyti, jog jis slapstėsi nuo ikiteisminio tyrimo institucijų.

77 Taigi, nors 2019 m. kovo 5 d. rašte (žr. šio sprendimo 33 punktą) Taryba paminėjo ir bylą Nr. 113, ji patvirtina, kad tik byloje Nr. 521 iš tikrųjų patikrino, ar buvo paisoma ieškovo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą.

78 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad Taryba neįrodė, kiek 2018 m. spalio 5 d. ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimas, kuris yra tik procesinio pobūdžio aktas, patvirtina, jog byloje Nr. 521 buvo paisoma ieškovo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą. Iš tiesų, kaip priminta šio sprendimo 61 ir 62 punktuose, nagrinėjamu atveju prieš priimdama sprendimą palikti galioti aptariamas ribojamąsias priemones Taryba turėjo patikrinti, ar Ukrainos teisminių institucijų sprendimas pradėti ir vykdyti ikiteisminio tyrimo procedūras dėl nusikalstamų veikų, susijusių su viešųjų lėšų ar turto pasisavinimu ir valstybės pareigūno piktnaudžiavimu tarnyba, buvo priimtas paisant minėtų ieškovo teisių.

79 Tokiomis aplinkybėmis 2018 m. spalio 5 d. ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimas, kuris byloje Nr. 521 yra papildomas, bent jau formaliai negali būti laikomas sprendimu pradėti ir vykdyti tyrimo procedūrą, pateisinančiu tolesnį ribojamųjų priemonių palikimą. Atsižvelgiant į tai, galima pripažinti, kad iš esmės, kadangi tą sprendimą buvo priėmęs teismas, Taryba iš tikrųjų atsižvelgė į jį kaip į faktinį pagrindą, pateisinantį tolesnį nagrinėjamų priemonių taikymą. Taigi reikia patikrinti, ar Taryba galėjo pagrįstai manyti, kad jis įrodo, jog buvo paisoma ieškovo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą.

80 Priešingai, nei teigia Taryba, 2018 m. spalio 5 d. ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendime nėra aiškiai nurodyta, kad nagrinėjamu atveju buvo užtikrintos šios ieškovo teisės. Nors, kaip 2019 m. kovo 5 d. rašte teigia Taryba (žr. šio sprendimo 33 punktą), minėtas sprendimas buvo priimtas po viešojo posėdžio, kuriame dalyvavo gynybos atstovas, ir ikiteisminio tyrimo teisėjas jame konstatavo, kad ieškovas yra įtariamasis, kad jis yra įtrauktas į „ieškomų asmenų sąrašą“, kad prokuroras pateikė pagrįstą įtarimą ir kad galima pagrįstai manyti, jog ieškovas slapstosi nuo ikiteisminio tyrimo institucijų, vis dėlto iš bylos medžiagos nematyti, kad Taryba išnagrinėjo informaciją, kurią ieškovas pateikė jai 2018 m. gruodžio 19 d. ir 2019 m. vasario 4 d. raštuose.

81 Iš tikrųjų ieškovas, pateikdamas patvirtinančius dokumentus, teigė, pirma, kad, priešingai, nei ikiteisminio tyrimo teisėjui nurodė GP, jo pavardė nebuvo įtraukta į Tarptautinės kriminalinės policijos organizacijos (Interpolas) sudarytą tarptautiniu mastu ieškomų asmenų sąrašą (toliau – Interpolo ieškomų asmenų sąrašas), antra, kad per posėdį, kuriam vadovavo minėtas teisėjas, jam atstovavo ne jo paskirti advokatai, o kitas *ex officio* paskirtas advokatas, kuris negalėjo užtikrinti tinkamos gynybos, ir, trečia, kad nagrinėjamu atveju nebuvo įvykdytos proceso *in absentia* vykdymo sąlygos, o dėl 2018 m. spalio 5 d. ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimo buvo pažeista teisė į veiksmingą teisminę gynybą, nes jis negalėjo būti apskųstas.

82 Šiuo klausimu, pirma, reikia pažymėti, kad iš bylos medžiagos nematyti, jog Taryba patikrino, kiek toks sprendimas, koks nagrinėjamas šioje byloje, kurio nebuvo galima apskųsti, atitinka Baudžiamojo proceso kodekso 42 straipsnį, aiškiai paminėtą ginčijamų aktų skirsnyje, skirtame teisei į gynybą ir teisei į veiksmingą teisminę gynybą (žr. šio sprendimo 74 punktą), pagal kurį įtariamasis turi teisę „ginčyti tyrėjo, prokuroro ir ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimus, veiksmus arba neveikimą“.

83 Antra, iš bylos medžiagos nematyti, kad Taryba patikrino priežastis, dėl kurių jam atstovavo ne jo paties paskirti advokatai, o *ex officio* paskirtas advokatas, nors ieškovas buvo pateikęs jai atitinkamos informacijos.

84 Konkrečiai kalbant, kaip primena Taryba, 2019 m. sausio mėn. Taryba gavo 2019 m. sausio 22 d. GP raštą, pateiktą atsakant į Ukrainos valdžios institucijoms adresuotą prašymą, kuriuo, be kita ko, buvo siekiama išsiaiškinti, ar per ikiteisminio tyrimo teisėjo vadovaujamą posėdį ieškovui atstovavo advokatas; tame rašte buvo nurodyta, kad ieškovo gynybą užtikrino nemokamos teisinės pagalbos centro advokatas, kurį *ex officio* paskyrė ikiteisminio tyrimo teisėjas. Vis dėlto reikia pažymėti, pirma, kad 2019 m. vasario 4 d. rašte, išsiųstame per Tarybos nustatytą terminą atsakant į jos 2019 m. sausio 25 d. raštą, ieškovas skundėsi tuo, kad jam neatstovavo jo paskirti advokatai, o ne tuo, kad jam nebuvo atstovaujama pagal teisės aktus, ir, antra, kad Tarybą tenkino GP atsakymas, kuriame, beje, paprasčiausiai buvo pakartota didžioji dalis ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimo ir faktiškai nebuvo atsižvelgta į ieškovo nurodytą informaciją dėl ikiteisminio tyrimo teisėjo *ex officio* paskirto advokato.

85 Iš tiesų iš 2018 m. spalio 5 d. ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimo matyti, kad jam buvo žinoma apie ieškovo paskirtą advokatą, nes jis teigė, jog įteikė šiam 2018 m. kovo 6 d. parengtą naują pranešimą apie įtarimą. Tokiomis aplinkybėmis Taryba, turinti įrodyti motyvų, nurodytų dėl atitinkamo asmens, pagrįstumą (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, C-11/18 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2019:786, 38 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), nagrinėjamu atveju neįvykdė savo pareigos įsitikinti, kad byloje Nr. 521 buvo užtikrinta ieškovo teisė į gynybą.

86 Trečia, iš bylos medžiagos nematyti, kokia informacija rėmėsi ikiteisminio tyrimo teisėjas, nuspręsdamas, kad ieškovo pavardė įtraukta į Interpolo ieškomų asmenų sąrašą, ir kodėl Tarybą tenkino paprasčiausi GP ir ikiteisminio tyrimo teisėjo teiginiai šiuo klausimu, nors ieškovas pateikė jai nemažai dokumentų, patvirtinančių, kad jo pavardės nėra Interpolo ieškomų asmenų sąraše.

87 Be to, šis aspektas yra svarbus vertinant, kaip paisoma ieškovo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą, atsižvelgiant į Baudžiamojo proceso kodekso 297-4 straipsnį, pagal kurį įtraukimas į tarpvalstybinį ar tarptautinį ieškomų asmenų sąrašą yra viena iš dviejų sąlygų, kurias prokuroras turi įrodyti, kai prašo leisti imtis veiksmų *in absentia*.

88 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad 2018 m. spalio 5 d. sprendime ikiteisminio tyrimo teisėjas įvardija dvi sąlygas, tačiau aiškiai neišsako nuomonės dėl sąlygos, susijusios su atitinkamo asmens pavardės įtraukimu į sąrašą. Dėl GP reikia konstatuoti, kad 2019 m. sausio 22 d. rašte ji tik nurodo, jog 2014 m. birželio 5 d. ieškovo pavardė buvo įrašyta į tarptautinį ieškomų asmenų sąrašą ir kad atitinkama informacija buvo užregistruota Interpolo Generalinio sekretoriato bylos medžiagoje bet vėliau ji buvo suspenduota, kol bus išnagrinėtas ieškovui prieštaraujant pateiktas skundas.

89 Ketvirta, dėl ieškovo teisės į bylos išnagrinėjimą per protingą terminą paisymo pažymėtina, kad iš GP raštų nematyti, kodėl, atsižvelgiant į tai, jog ieškovo ilgą laiką nebuvo Ukrainos teritorijoje (Ukrainos valdžios institucijoms apie tai buvo žinoma), prašymas leisti imtis veiksmų *in absentia* ikiteisminio tyrimo teisėjui buvo pateiktas tik 2018 m. liepos 9 d., t. y. praėjus daugiau nei ketveriems metams nuo ikiteisminio tyrimo pradžios.

90 Taip pat reikia konstatuoti, kad visą sprendimą imtis veiksmų *in absentia* GP pateikė atsakydama į 2019 m. sausio 18 d. Tarybos klausimą ir kad iki ginčijamų aktų priėmimo Taryba iš Ukrainos valdžios institucijų nebuvo gavusi informacijos apie bylos Nr. 521 eigą, kiek tai susiję su minėtu

sprendimu leisti imtis veiksmų *in absentia*, ir pati nesiėmė iniciatyvos prašyti jų informacijos šiuo klausimu. Be to, 2019 m. sausio 22 d. rašte GP paprasčiausiai nurodė, kad dėl ieškovo surašytas kaltinamasis aktas buvo išsiųstas teismui po to, kai gynyba susipažino su informacija, susijusia su vykstančiu baudžiamuoju procesu.

91 Dėl argumento, kuris, Tarybos teigimu, grindžiamas tuo, jog dėl ieškovo priimti ir kiti teismo sprendimai (žr. šio sprendimo 53 punktą), kaip ir byloje, kurioje priimtas 2019 m. liepos 11 d. Sprendimas *Klymenko / Taryba* (T-274/18, EU:T:2019:509, 81 punktas), reikia pažymėti, kad tie sprendimai priimti vykdant baudžiamąjį procesą, kuriuo grindžiamas ieškovo pavardės įtraukimas į sąrašą ir palikimas jame, ir jie tik papildomi sprendimai, nes yra arba laikino, arba procesinio pobūdžio.

92 Vis dėlto tokie sprendimai, kuriais gali būti remiamasi nustatant pakankamai svarių faktų buvimą, būtent to, kad remiantis įtraukimo kriterijumi ieškovui buvo iškeltos baudžiamosios bylos dėl, be kita ko, Ukrainos viešųjų lėšų ar turto pasisavinimo, patys savaime negali įrodyti, kad Ukrainos teisminės institucijos sprendimas pradėti ir vykdyti tokius baudžiamuosius procesus, kuriuo iš esmės grindžiamas tolesnis ribojamųjų priemonių taikymas ieškovui, buvo priimtas paisant ieškovo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą.

93 Be to, dėl aplinkybės, kad ieškovas pripažino, jog 2017 m. balandžio 21 d. turėjo galimybę susipažinti su GP turima jo bylos medžiaga, reikia konstatuoti, kad tai yra būtina sąlyga, tačiau jos tikrai nepakanka, kad būtų galima daryti išvadą, jog buvo paisoma jo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 88 punktą).

94 Bet kuriuo atveju Taryba nenurodo nė vieno proceso, per kurį buvo priimti ginčijami aktai, dokumento, iš kurio būtų matyti, kad ji išnagrinėjo Ukrainos teismų sprendimus, kuriais apskritai remtasi, ir kad dėl to galėjo padaryti išvadą, jog iš esmės buvo paisoma ieškovo procesinių teisių.

95 Beje, Taryba taip pat nepaaiškina, kodėl šių teismo sprendimų buvimas leidžia manyti, kad buvo užtikrinta aptariamų teisių apsauga, nors, kaip teigė ieškovas Tarybai išsiųstuose raštuose, byla Nr. 521, iškelta 2014 m. balandžio mėn. ir susijusi su tariamai 2014–2011 m. padarytais veiksmais, vis dar buvo ikiteisminio tyrimo stadijos ir perduota Ukrainos teismui nagrinėti ne iš esmės, o tik dėl procesinių klausimų.

96 Chartijos, kuri yra dokumentas, į kurį atsižvelgdama Taryba vertina, ar laikomasi teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynyba, 47 straipsnio antroje pastraipoje numatyta, kad bet kuris asmuo turi teisę, kad jo bylą per kuo trumpesnį laiką viešai ir teisingai išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 84 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

97 Kadangi Chartijoje įtvirtintos teisės atitinka EŽTK garantuojamas teises, pavyzdžiui, numatytas 6 straipsnyje, pagal Chartijos 52 straipsnio 3 dalį jų esmė ir taikymo sritis yra tokia, kaip nustatyta EŽTK.

98 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, viena vertus, aiškindamas EŽTK 6 straipsnį EŽTT pažymėjo, kad protingo termino principo tikslas yra, be kita ko, apsaugoti kaltinamąjį nuo pernelyg ilgo proceso ir išvengti situacijos, kai jo likimas bus pernelyg ilgai neaiškus, taip pat nuo delsimų, galinčių pakenkti teisingumo vykdymo veiksmingumui ir patikimumui (žr. 2015 m. liepos 7 d. EŽTT sprendimo *Rutkowski ir kt. prieš Lenkiją*, CE:ECHR:2015:0707JUD007228710, 126 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Kita vertus, EŽTT nusprendė, kad šio principo pažeidimas gali būti nustatytas, be kita ko, tuomet, jeigu ikiteisminio tyrimo stadijoje yra tam tikrų neveiklumo etapų, dėl kurių yra kaltos atlikti šį tyrimą kompetentingos institucijos (šiuo klausimu žr. 2004 m. sausio 6 d. EŽTT sprendimo *Rouille prieš Prancūziją*, CE:ECHR:2004:0106JUD005026899, 29–31 punktus; 2007 m. rugsėjo 27 d.

EŽTT sprendimo *Reiner ir kiti prieš Rumuniją*, CE:ECHR:2007:0927JUD000150502, 57–59 punktus ir 2012 m. sausio 12 d. EŽTT sprendimo *Borisenko prieš Ukrainą*, CE:ECHR:2012:0112JUD002572502, 58–62 punktus).

99 Be to, iš jurisprudencijos matyti, kad jeigu asmeniui kelerius metus taikomos ribojamosios priemonės dėl to paties GP vykdomo baudžiamojo proceso, Taryba turi išsamiau išnagrinėti klausimą dėl Ukrainos valdžios institucijų galbūt padaryto šio asmens pagrindinių teisių pažeidimo (šiuo klausimu žr. 2019 m. sausio 30 d. Sprendimo S*tavytskyi / Taryba*, T-290/17, EU:T:2019:37, 132 punktą).

100 Taigi nagrinėjamu atveju Taryba turėjo bent jau nurodyti priežastis, kodėl, nepaisydama šio sprendimo 95 punkte nurodytų ieškovo argumentų, ji galėjo manyti, kad Ukrainos teisminėse institucijose buvo paisoma, kiek tai susiję su tuo, ar ieškovo byla išnagrinėta per protingą terminą, jo teisės į veiksmingą teisminę gynybą, kuri, akivaizdu, yra pagrindinė teisė (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 87 punktą).

101 Taigi, atsižvelgiant į bylos medžiagą, negalima daryti išvados, kad informacija, kurią Taryba turėjo priimdama ginčijamus aktus, leido jai patikrinti, ar Ukrainos teisminių institucijų sprendimas buvo priimtas paisant ieškovo teisės į veiksmingą teisminę gynybą ir to, kad jo byla būtų išnagrinėta per protingą terminą.

102 Be to, šiuo klausimu taip pat reikia pažymėti, kad jurisprudencija, pagal kurią tuo atveju, kai priimamas sprendimas dėl lėšų įšaldymo, kaip antai su ieškovu susijęs sprendimas, Taryba ar Sąjungos teismas turi patikrinti ne tai, ar yra pagrįsti Ukrainoje atliekami tyrimai dėl asmens, kuriam taikomos šios priemonės, o tik sprendimo įšaldyti lėšas pagrįstumą atsižvelgiant į vieną ar kelis dokumentus, kuriais grindžiamas tas sprendimas, negali būti aiškinama taip, kad Taryba neprivalo tikrinti, ar trečiosios valstybės sprendimas, kuriuo ji ketina remtis, kai nustato ribojamąsias priemones, priimtas paisant teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 90 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

103 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad neįrodyta, jog prieš priimdama ginčijamus aktus Taryba įsitikino, kad Ukrainos teisminės institucijos paisė ieškovo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą baudžiamosiose bylose, kuriomis ji rėmėsi. Taigi nusprendusi palikti ieškovo pavardę sąraše Taryba padarė vertinimo klaidą.

104 Tokiomis aplinkybėmis reikia panaikinti ginčijamus aktus, kiek jie susiję su ieškovu, ir nereikia nagrinėti kitų ieškovo nurodytų pagrindų ir argumentų.

105 Atsižvelgiant į subsidiariai Tarybos pateiktą reikalavimą (žr. šio sprendimo 43 punkto trečią įtrauką), kuriuo iš esmės prašoma palikti galioti Sprendimo 2019/354 padarinius, kol pasibaigs terminas pateikti apeliacinį skundą, o jeigu apeliacinis skundas būtų pateiktas, – kol dėl jo bus priimtas sprendimas, pakanka pažymėti, kad Sprendimo 2019/354 padariniai galiojo iki 2020 m. kovo 6 d. Vadinasi, jo panaikinimas šiuo sprendimu neturi pasekmių už šią datą vėlesniu laikotarpiu, tad nėra būtina spręsti dėl to sprendimo palikimo galioti padarinių (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *Klymenko / Taryba*, T-274/18, EU:T:2019:509, 93 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

106 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Taryba pralaimėjo bylą, ji turi padengti bylinėjimosi išlaidas pagal ieškovo pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija)

nusprendžia:

1. **Panaikinti 2019 m. kovo 4 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2019/354, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/119/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje, ir 2019 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/352, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 208/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje, tiek, kiek Oleksandr Viktorovych Klymenko pavardė palikta asmenų, subjektų ir įstaigų, kuriems taikomos šios ribojamosios priemonės, sąraše.**

2. **Priteisti iš Europos Sąjungos Tarybos bylinėjimosi išlaidas.**

Spielmann Spineanu-Matei Mastroianni

Paskelbta 2020 m. birželio 25 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.